

گفت‌وگو با احمد کاظمی کارشناس ترکیه و قفقاز

اردوغان برای خوش خدمتی به تل آویو،ایران را منتهم می‌کند

در آستانه سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران،برخی رسانه‌ها خبیری را منتشر کردند مبنی بر اینکه سازمان اطلاعات و امنیت ترکیه هشت نفر را به اتهام تشکیل باندی برای ترور یک بازرگان صهیونیست– ترکیه‌ای ساکن استانبول شناسایی و دستگیر کرده است.روزنامه ترکیه‌ای صیاح در این مورد نوشت که افراد دستگیر شده، مأمور ایران برای کشتن تاجری به نام یائیر گلبر بودند و هدف آنها گرفتن انتقام ترور شهید محسن فخری‌زاده بوده است.احمد کاظمی، کارشناس مسائل قفقاز در گفت‌وگوی اختصاصی با «چوان» در تشریح ابعادی از این واقعه، آن را تلاش آتکارا برای جلب حمایت صهیونیست‌ها از یابی کرد.

■ ■ ■

طرح اقدامات علیه ایران درباره نقش آفرینی در ترور در ترکیه مسبوq به سابقه است؟

طرح ادعا می‌سنی بر تلاش‌های ایران برای تعقیب مخالفان و ترور برخی چهره‌های اسرائیلی در ترکیه از مهرماه شروع شد که به ادعای رسانه‌های ترکیه‌ای، تیمی وابسته به ایران در شهر وان در پی ربایش یک فعال ضد ایرانی یا خلبان نیروی هوایی بودند و در موردی دیگر، اول بهمن مطرح شد که در شهر زونگولداغ تیمی شانزده هفده نفری در پی ربودن این فرد ضد ایرانی بودند و مورد اخیر در شهر استانبول، در واقع اساساً در تحلیل موارد قبلی به رسانه‌های مشخص مثل صیاح و العربیه یک موج تبلیغی را علیه تحرات ایران مطرح کردند.

به طور مشخص آیا نمونه‌های در زمینه ربط دادن اقدامات اینچنینی به ایران را مدنظر دارید؟

طرح این موضوع در روزهای ۲۱ و ۲۲ بهمن حائز اهمیت است. عمدهٔ تا صاحبزطرائی که تحولات ترکیه را دنبال می‌کنند، نوع آرایش رسانه‌ای را به ترور اوغور ممجو، روزنامه‌نگار افشاگر و شناخته شده ترکیه در سال ۱۹۹۳ در آنکارا که با بمب جلوی منزلش ترور شد که در رسانه‌های ترکیه، ایران را به نقش داشتن در این ترور منتهم کردند اما سندی در این زمینه نداشتند و این ترور در دسته ترورها با عامل نامشخص قرار گرفت. ولی بعداً مشخص شد که سازمان امنیت ترکیه (میت) در نامه‌ای برای نخست‌وزیری ترکیه اعلام کرده که ترور اوغور ممجو را یک تیم شش نفره موساد در آنکارا صورت دادند و دلیل آن هم به افساسی کمک‌های مالی موساد به گروه‌های ضد ترکیه‌ای از جمله پ.ک.ک ربط داشته و سازمان میت هم به خاطر اینکه این خبرنگار در افشاگری راجع به ارتباطات سرویس‌های امنیتی ترکیه با پ.ک.ک نقش داشته، به راحتی گذاشته که موساد کارش را انجام دهد. بنابراین به نظر می‌رسد که همان سناریو درباره رگبار در استانبول دید می‌شود.

نقش رژیم صهیونیستی را در این زمینه تا چه حد بزرگ می‌بینید؟

نخست اینکه با تحرکات اخیر در زمینه تعمیق روابط ترکیه با اسرائیل ارتباط دارد. البته من نمی‌خواهم از واژه عادی‌سازی استفاده کنم اما روابط دو طرف از مدت‌ها پیش و به ویژه از سال ۱۹۹۶، رو به گسترش بوده ولی در بازنمایی رسانه‌ای و تبلیغاتی ترکیه و اسرائیل طی ۱۰ سال اخیر به ویژه از سال ۲۰۱۰ که موضوع حمله به کشتی کاروان آزادی مطرح بود و ۱۰ نفر ترکیه‌ای کشته شدند و موضع گیری‌های عمدهٔ تا دیپلماتیک و رسانه‌ای از جمله سال ۲۰۱۸ در زمینه تحولات غزه، روابط از منظر رسانه‌ای دچار سلسله تئوریتاری شده بود.اما در اصل روابط که شامل مسائل اقتصادی و نظامی بود، تغییری ایجاد نشده بود. هیچ قراردادی تعلق یا لغو نشد و کنترل دفتر موساد ادامه داشت و حتی ترکیه حاضر نشد که اسناد مالکیت فلسطینی‌ها را که در آرشو عثمانی قرار دارد در اختیار فلسطینی‌ها قرار دهد.

آیا این تحول در رابطه با تل آویو، در تحولات داخلی ترکیه هم ریشه دارد؟

ترکیه در پی گسترش روابط خود با مقامات اسرائیلی است. از جمله تماس تلفنی اردوغان با مقامات این رژیم و پیش‌بینی سفر رئیس این رژیم به ترکیه در همین راستاست. ترکیه ژوئن ۲۰۲۳ عرصه برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی است و نظرسنجی‌ها از اقت محبویت اردوغان و حزب عدالت و توسعه حکایت دارد و در صورت ادامه همین وضعیت، امکان شکست حزب و اینکه نتواند به صورت تک حزبی دولت تشکیل دهد، وجود دارد. بنابراین دولت ترکیه در این مقطع تلاش می‌کند که با نوعی بازاستفاده از سرمایه‌گذاری‌هایی که از دیگر کشورها جلب کند، این وضعیت را تغییر دهد، برای همین است که در چند ماه گذشته به سمت امارات رفته است و برای اینکه بتواند حدود ۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری از امارات دریافت کند، در سیاست خارجی خود که کمبیتی بر اخوانی‌گری است، چرخشی انجام داده است و راجع به اسرائیل هم به نظر می‌رسد که از همین منظر نگاه می‌کند و طرح یوعی فراقتکی افکار عمومی از علل تعمیق روابط آنکارا و اسرائیل و خوش خدمتی به اسرائیل است. ضمن اینکه ترکیه با توجه به ضعف در مباحث انرژی در جنوب شرق دریای مدیترانه می‌کوشد از انزوا خارج شود که البته با توجه به قرائن موجود، چنین تغییری بعید به نظر می‌رسد اما به نظر می‌رسد که مقامات ترکیه با طرح همین ادعاهای بی‌اساس تلاش دارند افکار عمومی را از واقعیت موضوع منحرف کنند و به نوعی به محافلی از ترکیه مربوط می‌شود که از هر موقعیتی برای تخریب مناسبات رو به رشد ایران و ترکیه استفاده می‌کنند.

دستا به سفر پیش روی آقای اردوغان به ایران، دو نگاه دیپلماسی ایران باید چه رویکردی داشته باشد؟

روابط ایران و ترکیه هم برای دو طرف هم برای طرف ثالث از اهمیت زیادی برخوردار است مقایله با تهدیدات مشترک با محوریت تجزه و کانون‌های واگرای و منطقه اهمیت دارد به همین دلیل است که کشورهای ثالث مانع حرکت ایران به سمت رابط راهبردی شوند. از سال ۲۰۱۵، ایران برای توسعه مبادلات تجاری به ۳۰ میلیارد در سال برنامه‌ریزی کردند. که محقق نشد. در حال حاضر هم به دلایلی که اشاره کردم و هم اینکه ایران این نوع روابط را پیگیری کرده و در حال حاضر با توجه به بحران اوکراین، متشنج شدن فضای امنیتی و سیاسی در دریای سیاه، مجموعه تحولات قفقاز، در دو سال اخیر، منافع ترکیه و ایران در این است که روابط خود را بیش از پیش گسترش دهند و آن را فضای سودهای مقطعی از جمله روابط با اسرائیل نکنند. از این رو به نظر می‌رسد که بزرگ‌ترین چیزی که ضروری به نظر می‌رسد و در سفر اتی اردوغان هم می‌توان آن را مطرح کرد، تعریف سند راهبردی مناسبات ایران و ترکیه است که در آن تمامی جنبه‌های ظرفیت توسعه مناسبات مورد توجه قرار گیرد.

یکشنبه ۲۴ بهمن ۱۴۰۰ | ۱۱ رجب ۱۴۴۳ | روزنامه جوان | شماره ۶۴۲۴

پیرالملا

سرویس بین‌الملل ۹ آ۸۸۹۹۸۴۴

امریکا تاریخ حمله روسیه به اوکراین را هم مشخص کرد!

بهنمن) انجام شود.
بایدن همچنین مدعی شده که حملات موشکی و سایبری هم می‌تواند مقدماتی برای آغاز این تهاجم باشد.
بایدن این ادعاها را حین گفت‌وگویی که روز جمعه با دبیر کل ناتو و سران کشورهای انگلیس، آلمان، ایتالیا، کانادا، لهستان، رومانی و فنلاند داشته، مطرح کرده است.
به نوشته رویترز، حملات سایبری قریب‌الوقوع و گزارش‌های اطلاعاتی که در این باره وجود دارد، هشدار آمیز هستند.

ادعای بایدن در سرباره قریب‌الوقوع بودن حمله به اوکراین در حالی مطرح می‌شود که او شنبه شب قرار بود با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه تماس تلفنی داشته باشد.
همچنین برخی منابع اعلام کردند که امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه هم درباره تحولات اوکراین با پوتین تماس تلفنی برقرار می‌کند.

خبرگزاری بلومبرگ هم که ایسن روزها بر تنور جنگ در اوکراین می‌دهد، از مقامات امریکایی نیز جلوتر زده و به نقل از مقامات آگاه روز سه‌شنبه از زمان حمله روسیه به اوکراین اعلام کرد.
مقام‌های امریکایی که به دلیل حساسیت موضوع خواستند نامشان فاش نشود با اعلام مطلب فوق طی بلومبرگ گفتند: «اقدامات روسیه ممکن است شامل تحرکاتی در منطقه دونباس یا حتی حمله به اوکراین ممکن است روز ۱۶ فوریه (۲۷

روسیه به اوکراین باشد.»
همین

■

■

■

■

هشدارها کافی بود تا جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی امریکا شش‌ماه جمعه به تمامی شهروندان امریکایی هشدار دهد که ظرف ۴۸ ساعت خاک اوکراین را ترک کنند.
سالیوان گفت: «کنون خطر به اندازه کافی زیاد و تهدید به اندازه کافی فوری است و این همان چیزی است که دیمیتری کولبا، وزیر خارجه اوکراین جمعه شب در پیامی توییتی می‌نوشت: «ما به طور رسمی تصمیم کاهش خاطر را مطابق بند سوم سند وین به جریان انداخته‌ایم و روسیه خواستند‌ایم تحولات مفصلی در اوکراین داشته باشد.
مقامات نظامی در مناطق مجاور خاک اوکراین و کریمه موقتاً استعفا شده ارائه دهد.»
به گفته وزیر خارجه اوکراین، روسیه ۴۸ ساعت فرصت دارد پاسخ دهد.
دیمیتری کولبا تأکید کرد: «در صورت پاسخ یا سکوت اوکراین، ما به طور رسمی پاسخ یا تاکتی بون آن، اوکراین از خود دفاع و سایر کشورهای طرف حساب سند وین می‌خواهد.
جسوه قریب‌العاده‌ای تشکیل دهد که در آن روسیه باید توضیحاتی ارائه کند.»

روز پنج‌شنبه تصاویری از سوی کمپانی فناوری «ماکسار» منتشر در کلرادو منتشر شد که نشان می‌دهد سربازان و تجهیزات روسی در جبهه‌های این جردانی «دانست.
ایلهان عمر در حساب توییتری خود نوشت: «در میان هوپمارباران ۱۱ سپتامبر حقیق یک افغان نبود.»
او گفته است: «در همین حال، ما میلیون‌دها دلار به دولت‌های جهانی حقوق بشر گفته که تطبیق این فرمان باعث بحران عظیم انسانی در افغانستان می‌شود.
در بخشی از اعلامیه این سازمان آمده است: «طالبان ظالم، وحشی و زن‌ستیزند، اما چرا مردم افغانستان باید به خاطر آنان مجازات شوند.
بر اساس گزارش دوپچه‌اوله، این نهاد تأکید کرده است که محدودیت‌های کنونی بر سیستم بانکی افغانستان، مردم این کشور را، که در شرایط کنونی از خشونت فراینده طالبان، سراسر کوب و محدودیت‌های اعمال شده بر زنان و دختران رنج می‌برند، به سمت حیطی سوق می‌دهد.
در روز جمعه در خواست سازمان ملل صحت مثبت اعلامیه گفته شده است که سازمان‌های امدادی بارها هشدار داده‌اند که هیچ مقدار کمک‌های

■

■

بایدن ۳/۵ میلیارد دارایی افغانستان را به نفع خانواده‌های ۱۱ سپتامبر مسدود کرد

انتقام ۱۱ سپتامبر از ۱۳ میلیون کودک افغان

گونه قانونی به مردم افغانستان تعلق داشته است. استفاده شود.
در مقابل، ۳/۵ میلیارد دلار در امریکا باقی خواهد ماند و در انتظار احکام دادگاه در مورد دعای حقوقی علیه طالبان توسط قربانیان دوره حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ از تباط دارد.
دولت وقت امریکا بعد از حملات ۱۱ سپتامبر خواسته بود، اسامه بن لادن را تحویل بدهد ولی طالبان این کار را نکرده و حالا دولت بایدن دارد اقدام مبارزه‌جویی طالبان را از افغان‌ها می‌گیرد.
دودهان جهانی حقوق بشر گفته که تطبیق این فرمان باعث بحران عظیم انسانی در افغانستان می‌شود.
در بخشی از اعلامیه این سازمان آمده است: «طالبان ظالم، وحشی و زن‌ستیزند، اما چرا مردم افغانستان باید به خاطر آنان مجازات شوند.
بر اساس گزارش دوپچه‌اوله، این نهاد تأکید کرده است که محدودیت‌های کنونی بر سیستم بانکی افغانستان، مردم این کشور را، که در شرایط کنونی از خشونت فراینده طالبان، سراسر کوب و محدودیت‌های اعمال شده بر زنان و دختران رنج می‌برند، به سمت حیطی سوق می‌دهد.
در روز جمعه در خواست سازمان ملل صحت مثبت اعلامیه گفته شده است که سازمان‌های امدادی بارها هشدار داده‌اند که هیچ مقدار کمک‌های

هادی محمدی

اهداف حداقلی و حداکثری در بحران اوکراین

در نگاه امریکا و نظام جهانی مطلوب و مورد آرزوی آن، اندازه و جایگاه و سطح قدرت‌ها و بازیگران جهانی و منطقه‌ای را امریکا باید تعریف کند. اساساً از نگاه امریکا، چیزی به نام دارایی دیگر کشورها مطرح نیست و آنچه هست باید در سبیل مطلوب امریکا و هزینه‌های سفارش شده امریکایی به جریان بیفتد. امنیت ملی و حاکمیت ملی و سرزمینی، تنها با معیارهای امریکایی تعریف می‌شوند و قدرت دیگر کشورها و میدان عمل آنها را امریکا باید تعریف کند. در واقع ماهیت همه جنگ‌ها، تنش‌ها، صف‌بندی‌ها، بلوک‌بندی‌ها و مناقشات بین‌المللی به دلیل آنچه نگاه امریکایی است، به وجود آمده است.

از نگاه امریکا، چین و روسیه، بدون رعایت معیارهای امریکایی بزرگ شده‌اند و باید یا تسلیم شوند و همراه امریکا حرکت کنند یا سرنوشت آزامی نخواهند داشت. حساب کشورهای کوچک در جهان هم روشن است که فقط پازل سیاست‌های امریکا را پر می‌کنند. خلاصه بحران اوکراین این است که روسیه نه تنها حقی برای تعریف امنیت سرزمینی خود ندارد، بلکه باید با گسترش ناتو به شرق که در حقیقت، مهار و قابل مدیریت کردن روسیه و دیگر کشورهاست، روسیه را ادب کرد. نه تنها روسیه، بلکه اروپا هم که مدت‌هاست زمزمه یک نظم نظامی خارج از ناتو را برای خود می‌پسندیده و به دنبال ناتو که سرپا بودجه آنها می‌شده و فقط سیاست‌های جهانی امریکا را اجرا می‌کرده، مشارکت فعال نداشته، حالا باید تاوان دهد.

امنیت اروپا در مرز یک جنگ ویرانگر قرار می‌گیرد تا رویکردهای مستقیمی از امریکا در از امنیت و اقتصاد و انرژی در سرس نپزوراند. ماجرا این است که امریکا به خوبی درک کرده که با وجود اولویت دکترین امنیتی خود در جنوب شرقی آسیا و مقابله با چین، توان چنین مواجهه‌ای را نه در اقتصاد و نه در نظامی‌گری ندارد، پس ابتدا باید بر اروپا افسار محکمی در امنیت و اقتصاد زد که میل جدایی از امریکا نداشته باشد و سپس از کیسه اقتصاد و امنیت آنها در یک بحران‌سازی تا مرز جنگ در اوکراین استفاده کند. البته رژیم‌های سعودی و امارات و… وظیفه تأمین مالی برای امریکا خواهند داشت. سندی روسی فشار به روسیه دارای هدف حداقلی و حداکثری است که با آرایش گسترده نظامی و تسلیحاتی- هسته‌ای، فضای ارباب و وحشت را حاکم کرده یا روسیه منطق گسترش ناتو به شرق را از اوکراین می‌پذیرد و باید در مرزهای غربی و هم‌زمان در مرزهای جنوبی در قفقاز و آسیای مرکزی هم با دغدغه لحظه‌ای جنگ و حملات ناتو، آرامش خود را فدا کند و در زمان کوتاهی چیزی به نام روسیه امروزین نخواهیم داشت یا با وارونه‌سازی تصویر بحران، روسیه را جنگ طلب معرفی کرده و هزینه یک جنگ ویرانگر و احتمالی را بر دوش اروپایی‌ها خواهد گذاشت. روسیه جمهوری‌های جدا شده از اتحادیه شوروی را به عنوان مرزهای امن می‌خواهد که یک سازمان نظامی هجومی مانند ناتو در آن مستقر نشود حضور ناتو در این جمهوری‌ها را به منزله تبدیل این کشورها به مرز تهدید و جنگ از خود یاداند به‌بگیرد. حاصل این صف‌بندی، جنگ نیست است و ستون فقرات اندیشه حکمرانی خود را حفظ اقتدار روسیه قرار داده، این مصاف در اوکراین را مصاف سرنوشت برای روسیه می‌داند و عقب‌نشینی نخواهد کرد.

اروپا حاضر نیست وارد قمار جنگی امریکا و انگلیس شود و امریکا هم تا مرز ارباب حاضر است خودش را به زحمت و هزینه بیندازد. ممکن است غرب به طرح امنیتی روسیه برای توقف گسترش ناتو به شرق تضمین‌های امنیتی روسیه بی‌توجهی کند، ولی نمی‌تواند عزم روسیه برای دفاع از خود را نادیده بگیرد. حاصل این صف‌بندی، جنگ نیست که پیامدهای بسیار گسترده‌ای به جا می‌گذارد، ولی امریکا با حفظ مرزهای تنش اروپا با روسیه، اروپا را اسیر خود خواهد کرد.

رونده

ژانویه خونین‌ترین ماه جنگ علیه یمن شد

مناطق مختلفی از شهر صنعا، پایتخت یمن بار دیگر هدف بمباران سنگین جنگنده‌های ائتلاف متجاوز سعودی قرار گرفت و هم‌زمان سازمان نجات کودکان ماه گذشته میلادی را خونین‌ترین ماه جنگ یمن اعلام کرد. ائتلاف متجاوز عربی با انتشار بیانیه‌ای ضمن تأیید بمباران مناطقی از صنعا در بمباد روز شنبه، همچنین از انجام ۱۶ عملیات نظامی و حملات به شهرهای حجه و معده یمن طی روز جمعه وشنبه خبر داد.

بمباران مناطق غیرنظامی یمن از سوی جنگنده‌های سعودی در حالی ادامه دارد که سازمان بین‌المللی «نجات کودکان» اعلام کرده که در ماه ژانویه هر ساعت یک بمبئی کشته یا زخمی شده است. این سازمان، ماه ژانویه را خونین‌ترین ماهها از سال ۲۰۱۸ تاکنون در یمن دانست و گفت: از ششم ژانویه تا دوم فوریه بیش از ۲۲۰۰ بزرگسال و ۱۵ کودک کشته و بیش از ۲۵۸ بزرگسال و ۳۰۰ کودک کشته شده‌اند و بیم آن می‌رود که تعداد واقعی بیشتر از اینها باشد. در ادامه این گزارش آمده، تعداد تلفات غیرنظامیان در ماه ژانویه تقریباً سه برابر میانگین ماهیهه قربانیان (کشته یا زخمی) در سال ۲۰۲۱ یعنی ۲۰۹ نفر بوده و از زمانی که شورشای حقوق بشر سازمان ملل در اکتبر گذشته به پایان مأموریت کمیسون ویژه تحقیق جنایات جنگی در یمن رای داد، تعداد کشته‌ها و زخمی‌ها بسیار بیشتر شده‌است.

هم‌زمان با تشدید بمباران یمن، عضو دفتر سیاسی جنبش انصارالله تأکید کرد که کشورها متجاوز نخواهند توانست از پیامدهای جنگ‌افزوری علیه یمن در امان بمانند. محمد البخیتی در مصاحبه با الجزیره گفت: ادامه این جنگ به نفع هیچ کدام از کشورهای یمن، عربستان و امارات نیست، بنابراین توقف این جنگ، سود مشترک همه کشورهای منطقه‌است.

اخبار گوناگوه

■ **جاسوسی غیر قانونی سباا از یکبایگی‌ها**

در سناتور امریکایی در نامه‌ای که روز جمعه منتشر شد مدعی شدند که از آنسای اطلاعات ترکی از سوی امریکا (سبا) یک برنامه محرمانه را به‌هدف جمع‌آوری حجم عظیم اطلاعات از شهروندان امریکایی اجرا کرده است. به گفته این سناتور‌ها، جمع‌آوری این اطلاعات کاملاً خارج از چارچوب قانونی کنگره انجام می‌شود. این قانونگذاران دو کمرات از گفتند که حتی قانونگذاران کمیته اطلاعات مجلس سنای امریکا تا زمان انتشار گزارش محرمانه مقامات نظارت اطلاعاتی امریکا در مارس ۲۰۲۱، از ماهیت این برنامه بی‌اطلاع بودند.

■ **احتمال نامزدی دوباره کلینتون در انتخابات امریکا**

در حالی که گمانه‌زنی‌ها در خصوص احتمال نامزدی هیلاری کلینتون برای انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ امریکا بالا گرفته، به گفته منابع او قرار است در کنوانسیون حزب دموکرات در ایالت نیویورک، سخنرانی کند. به نوشته روزنامه نیلی میل، یک منبع گفت: محبوبیت کلینتون احتمالاً بیشتر از جو بایدن، رئیس‌جمهور فعلی باشد. در روزهای اخیر بر اساس میانگین نظرسنجی‌های سراسری در امریکا میزان محبوبیت بایدن برای اولین بار از زمان شروع ریاست جمهوری‌اش به زیر ۴۰ درصد کاهش یافت.